

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Volkovou ve věci
žalobkyně: E.H

proti
žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí
sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 1. 2024, sp. zn. SZ/MPSV-2023/194560-923,
č. j. MPSV-2024/3438-923,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 4. 1. 2024, sp. zn. SZ/MPSV-2023/194560-923, č. j. MPSV-2024/3438-923, **se ruší** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalobkyni **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- III. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Úřad práce České republiky – Krajská pobočka v Ostravě („úřad práce“) zamítl rozhodnutím ze dne 2. 8. 2023, č. j. 338690/2023/OOI („prvostupňové rozhodnutí“), návrh žalobkyně na změnu výše přiznaného příspěvku na péči. Proti prvostupňovému rozhodnutí se

žalobkyně odvolala a žalovaný rozhodnutím ze dne 4. 1. 2024, sp. zn. SZ/MPSV-2023/194560-923, č. j. MPSV-2024/3438-923 (dále jen „napadené rozhodnutí“), odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Žalobkyně s napadeným rozhodnutím nesouhlasila, proti němu brojila včasnou žalobou, jelikož měla za to, že není schopna zvládat základní životní potřeby osobní aktivity a péče o zdraví.

II. Napadené rozhodnutí a rozhodné skutečnosti ze správního spisu

2. Rozhodnutím ze dne 11. 10. 2021, č. j. 487488/2021/OOI, úřad práce žalobkyni přiznal příspěvek na péči ve výši 4 400 Kč měsíčně od dubna 2021, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nebyla schopna zvládat celkem pět základních životních potřeb: mobilita, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, osobní aktivity, péče o domácnost.
3. Dne 2. 5. 2023 podala žalobkyně návrh na změnu výše přiznaného příspěvku na péči.
4. Pro účely rozhodnutí o žádosti nechal úřad práce zpracovat posudek lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“). Ten v posudku ze dne 15. 6. 2023 shledal, že žalobkyně není schopna zvládat šest základních životních potřeb: mobilita, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, osobní aktivity, péče o domácnost.
5. Prvostupňovým rozhodnutím úřad práce zamítl žádost žalobkyně ze dne 2. 5. 2023 s tím, že i nadále bude žalobkyni podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách („zákon o sociálních službách“), poskytován dříve přiznaný příspěvek na péči ve výši 4 400 Kč měsíčně jako osobě závislé na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost).
6. Proti prvostupňovému rozhodnutí brojila žalobkyně odvoláním. Pro účely odvolacího řízení nechal žalovaný zpracovat posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě (dále jen „PK MPSV“) ze dne 6. 12. 2023, podle něhož žalobkyně z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nezvládá 6 základních životních potřeb (mobilita, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o domácnost). Na rozdíl od posudku OSSZ ze dne 15. 6. 2023 PK MPSV shledala, že žalobkyně je schopna zvládat základní životní potřebu osobní aktivity s tím, že aktivity žalobkyně odpovídají věku a zvolenému způsobu života. Posuzovaná nemá duševní postižení, vidí a slyší, čte a píše, není důvod, aby sama za sebe nemohla jednat, je schopna si plánovat osobní aktivity a plán dodržet, je schopna společenského kontaktu ve své domácnosti. Vyřizování na úřadech a návštěvy lékaře nejsou základní životní aktivitou, nejsou vykonávány každodenně. PK MPSV naopak shledala, že žalobkyně nezvládá základní životní potřebu stravování. Ostatní základní životní potřeby PK MPSV vyhodnotila jako zvládané. Platnost posudku byla stanovena do prosince roku 2025.
7. Napadeným rozhodnutím žalovaný odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

III. Žaloba

8. V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobkyně namítala, že žalovaný nesprávně posoudil její zdravotní stav, jelikož na rozdíl od posudku OSSZ shledal, že není omezena ve zvládání základní životní potřeby (dále též „ZŽP“) osobní aktivity a péče o zdraví. Dále nesouhlasila s tím, že žalovaný omezil platnost posudku do prosince roku 2025. Žalobkyně měla za to, že žalovaný nesprávně posoudil stupeň závislosti na pomoci jiné fyzické osoby a napadené rozhodnutí nedostatečně odůvodnil.

9. Žalobkyně k ZŽP osobní aktivity namítala, že vzhledem k jejímu dlouhodobě nepříznivému zdravotnímu stavu potřebuje pomoc jiné osoby k vyřizování věcí na úřadech, u lékařů, nemůže vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí, stýkat se ve společenském prostředí.
10. Ke zvládání ZŽP péče o zdraví sdělila, že potřebuje pomoc při dodržování stanoveného léčebného režimu a k provádění stanovených preventivních, léčebných, léčebně rehabilitačních a ošetrovatelských postupů. Dochází k ní rehabilitační pracovnice, sama si nedokáže udělat převazy, rehabilitovat.
11. Žalobkyně dále nesouhlasila s tím, že PK MPSV omezila platnost posudku do prosince 2025 pouze s odkazem na vývoj jejího zdravotního stavu; toto odůvodnění žalobkyně nepovažovala za dostatečné. Žalovaný se k platnosti posudku v napadeném rozhodnutí nevyjádřil vůbec.
12. Z uvedených důvodů žalobkyně navrhla, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

13. Žalovaný ve vyjádření k žalobě podrobně popsal průběh správního řízení, zopakoval závěry uvedené v posudku PK MPSV a v napadeném rozhodnutí. K oduznané ZŽP osobní aktivity uvedl, že dle sociálního šetření je žalobkyně schopna vstupovat do vztahů s jinými osobami, je schopna si stanovit svůj rozvrh a režim dne, hospodařit s penězi. Dle zdravotnické dokumentace je celkově orientovaná, komunikace je přiměřená. PK MPSV se k ZŽP osobní aktivity vyjádřila dostatečně. Pro upřesnění žalovaný uvedl, že vyřizováním svých záležitostí se rozumí věcné zvládnutí vyřizování záležitostí, které souvisí se sociálním životem posuzované osoby ve vztahu k jejímu věku. Pro zvládání není stěžejní stav mobility, ale zda posuzovaná osoba svým záležitostem rozumí, umí je vyhodnotit a řešit na příslušném místě. Hodnotí se pouze každodenní aktivity, nikoli např. neschopnost navštívit lékaře. Takovou službu lze též vyřídit prostřednictvím návštěvní služby v přirozeném sociálním prostředí, v němž se posuzovaná osoba zdržuje.

V. Posouzení věci krajským soudem

14. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů, ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného [§ 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.)]. Ve věci rozhodl bez jednání, neboť s tímto postupem účastníci řízení souhlasili (§ 51 odst. 1 s. ř. s.) a soud zároveň shledal, že zde jsou důvody pro postup podle § 76 odst. 1 s. ř. s.
15. Žaloba je důvodná.
16. Poskytování příspěvku na péči je upraveno v zákoně o sociálních službách a vyhlášce č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách (dále jen „vyhláška“). Pro účely poskytování příspěvku na péči jsou rozlišovány čtyři stupně závislosti, přičemž kritériem pro hodnocení míry závislosti oprávněné osoby na pomoci jiné osoby, a tedy i pro zařazení do jednotlivých kategorií, je posuzováno zvládání deseti základních životních potřeb vymezených v § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách. Jedná se o následující potřeby: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost.

17. Podle § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách se osoba starší 18 let věku považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby, ve stupni II (středně těžká závislost), jestliže není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb, ve stupni III (těžká závislost) pro neschopnost zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb a ve stupni IV (úplná závislost), jestliže není schopna zvládat devět nebo deset těchto potřeb.
18. Obsahové vymezení jednotlivých životních potřeb stanoví vyhláška v příloze č. 1. Přitom platí, že pokud není osoba schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 vyhlášky, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (§ 2a vyhlášky).
19. Podle § 1 odst. 4 vyhlášky se za neschopnost zvládání základní životní potřeby považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za přijatelný standard se přitom považuje zvládání základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby.
20. Podle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách vychází okresní správa sociálního zabezpečení ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.
21. V řízení o přiznání příspěvku na péči je stěžejním důkazem odborný posudek zdravotního stavu a závislosti na pomoci jiné osoby. Povahou takového posudku, jakož i na něj kladenými požadavky, se již opakovaně ve své rozhodovací činnosti zabýval Nejvyšší správní soud, který dovedl, že „*se jedná sice o tzv. povinný důkaz, nicméně nikoliv o závazné stanovisko či závazný podklad rozhodnutí. Posudek podléhá hodnocení správního orgánu, jeho správnost není nikterak presumována. Ačkoliv odborné lékařské závěry posudku nepodléhají hodnocení správních orgánů, neboť k tomu nemají správní orgány odborné lékařské znalosti, nezabývá je to povinností hodnotit provedené důkazy ve správním řízení, a tudíž i správnost posudku z hlediska jeho úplnosti a přesvědčivosti*“ (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2010, č. j. 6 Ads 143/2009-60, či ze dne 22. 10. 2009, č. j. 3 Ads 48/2009-104).
22. Z judikatury NSS i správních soudů vyplývá konstantně zastávaný názor, že posouzení stupně závislosti pro účely rozhodování o příspěvku na péči musí vycházet z hodnocení všech podkladů uvedených v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, kterými jsou nález vydaný poskytovatelem zdravotních služeb, výsledek sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, výsledek funkčního vyšetření a výsledek vyšetření posuzujícího lékaře; v rámci odvolacího řízení je tímto vyšetřením posudek posudkové komise MPSV podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. Na výsledný lékařský posudek, který je v tomto řízení stěžejním důkazem, je třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti (viz blíže např. rozsudek NSS ze dne 23. 9. 2009 č. j. 4 Ads 57/2009-53).

23. Při posuzování stupně závislosti je třeba vycházet z posudkových kritérií obsažených v ustanovení § 1 až § 2c vyhlášky. Posouzení zdravotního stavu je přitom vždy věcí odborně medicínskou, k níž nemají soudy potřebné odborné znalosti, a proto vychází z vyjádření subjektů, které tyto znalosti mají. Z tohoto důvodu soudy kladou při hodnocení posudku zvýšený důraz na jejich jednoznačnost, úplnost a přesvědčivost (viz rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2013 č. j. 3 Ads 24/2013-34). Pokud by z podkladů lékařského posudku vyplývalo, že posuzovaný některou z aktivit nutných pro celkové zvládnutí určité potřeby sám a bez pomoci jiné osoby nezvládá, a orgány lékařské posudkové služby by přesto takovou základní životní potřebu považovaly za zvládanou, bylo by jejich povinností tento svůj závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit (rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 50/2013-32).
24. Posudková komise se musí vyjádřit ke schopnosti posuzované osoby zvládat veškeré aktivity vyjmenované u jednotlivých životních potřeb v příloze č. 1 prováděcí vyhlášky, případnými spornými dílčími aktivitami se musí detailně zabývat a své úvahy opřít o dostatečně zjištěný skutkový stav. Posudkové závěry musí jednoznačně a konkrétně zdůvodnit. Případné chybějící náležitosti posudku způsobující jeho nepřesvědčivost nebo neúplnost nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to nemá potřebnou odbornou erudici. Nenaplnění požadavků na přesvědčivost a úplnost posudku je vadou řízení před správním orgánem ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., pro kterou musí krajský soud napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení (rozsudky NSS ze dne 29. 9. 2015, č. j. 4 Ads 167/2015-27, a ze dne 20. 12. 2018, č. j. 10 Ads 269/2018-27).
25. Obecně přitom platí, že posouzení schopnosti zvládat ZŽP není intuitivní, ale vyplývá z objektivizovaných kritérií – příslušných dílčích aktivit ZŽP vymezených v příloze č. 1 prováděcí vyhlášky. Jestliže v řízení o příspěvku na péči vzniknou pochybnosti o tom, zda je posuzovaný schopen zvládat určité dílčí aktivity ZŽP, nepostačí pro zachování úplnosti, správnosti a přesvědčivosti posudku tyto pochybnosti rozptýlit paušálním tvrzením, že příslušnou ZŽP posuzovaný zvládá, naopak je povinností lékařské posudkové služby tento závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit (srov. např. rozsudek NSS ze dne 29. 9. 2015, č. j. 4 Ads 167/2015-27).
26. V souladu se shora uvedenými závěry krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a v rozsahu žalobních námitek se zaměřil na přezkum závěru, že žalobkyně je schopna zvládat základní životní potřeby osobní aktivity a péči o zdraví.

K základní životní potřebě osobní aktivity

27. Podle přílohy č. 1 písm. i) „Osobní aktivity“ prováděcí vyhlášky se za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu považuje stav, kdy osoba je schopna 1. navazovat kontakty a vztahy s jinými osobami, 2. plánovat a uspořádat osobní aktivity, 3. styku se společenským prostředím, 4. stanovit si a dodržet denní program, 5. vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí, na příklad vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.
28. Krajský soud se zabýval jednotlivými podklady správního spisu, které se týkají ZŽP osobní aktivity. Shledal, že již v rozhodnutí ze dne 11. 10. 2021 úřad práce shledal, že žalobkyně není schopna zvládat ZŽP osobní aktivity. Dále zjistil z posudku OSSZ Ostrava ze dne 15. 6. 2023, že se lékař OSSZ jednotlivými ZŽP samostatně nezabýval. Pouze shrnul lékařskou anamnézu žalobkyně, popsal výsledek sociálního šetření ze dne 18. 5. 2023, podle kterého žalobkyně není schopna chůze pro artrózu nosných kloubů, je orientována všemi směry, používá mobilní telefon, je schopna se podepsat, odpoví přiléhavě na kladené otázky,

rozezná finanční hotovost. Veškerou stravu servíruje druh, nají se v lůžku na stolku, sama není schopna podat si z lednice potraviny, celková hygiena na lůžku, je kontinentní, ale používá inkontinenční pleny pro špatnou mobilitu, vyměňuje druh, žalobkyně je schopna hlídat svůj léčebný režim, nachystané léky je schopna užít, nákupy a péči o domácnost zajišťuje druh. Podle dokumentace praktického lékaře se nají příborem, jídlo si nachystá. Lékař dospěl k závěru, že žalobkyně nezvládá samostatně v přijatelném standardu ani s běžnými facilitátory pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav 6 ZŽP včetně ZŽP osobní aktivity.

29. Úřad práce s odkazem na posudek OSSZ bez bližšího odůvodnění, proč žalobkyně nezvládá jednotlivé ZŽP, dospěl k závěru, že žalobkyně není schopna zvládnout šest ZŽP, a proto návrh žalobkyně na změnu příspěvku na péči od května 2023 zamítl.
30. Pro účely odvolacího řízení nechal žalovaný zpracovat posudek posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě. PK MPSV v posudku ze dne 6. 12. 2023 uvedla, že odlišně oproti lékaři OSSZ hodnotí zvládání ZŽP osobní aktivity. Uvedla, že *„odpovídají věku a zvolenému způsobu života. Posuzovaná nemá duševní postižení, vidí a slyší, čte a píše, není důvod, aby sama za sebe nemohla jednat, je schopna si plánovat osobní aktivity a plán dodržet, je schopna společenského kontaktu ve své domácnosti. Vyřizování na úřadech a návštěvy lékaře nejsou základní životní aktivitou, nejsou vykonávány každodenně“*. Z citovaných závěrů žalovaný plně vycházel v napadeném rozhodnutí a bez jakéhokoli dalšího doplnění uzavřel, že žalobkyně ZŽP osobní aktivity zvládá. Tento postup krajský soud neshledal správným.
31. Krajský soud shledal, že se žalovaný nedostatečně zabýval schopností zvládat ZŽP osobní aktivity podle podmínek stanovených v příloze č. 1 vyhlášky. Žalovaný řádně neposoudil, zda je žalobkyně schopna vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí. Schopností zapojit se do sociálních aktivit odpovídajících věku se rozumí každodenní aktivity podle zájmů, sociálního postavení a místních možností, uspořádání času, plánování života a obstarávání osobních záležitostí. Za posudkově významné se považují jen obvyklé aktivity v porovnání s běžnou populací téhož věku. Žalovaný měl tedy zkoumat, zda je žalobkyně schopna se přiměřeně zapojit do obvyklých aktivit pro daný věk, uspořádat si svůj čas a plánovat život. Žalovaný však v napadeném rozhodnutí pouze obecně vyslovil, že osobní aktivity žalobkyně odpovídají věku a zvolenému způsobu života, aniž by se podrobně zabýval individuálními okolnostmi případu. Je třeba připomenout, že § 1 odst. 3 písm. b) prováděcí vyhlášky ukládá u základních životních potřeb hodnotit nejen funkce psychické, ale i funkce nervové, svalové a kosterní soustavy včetně hrubé a jemné motoriky. Totéž plyne i z § 2 odst. 1 prováděcí vyhlášky, který také požaduje souběžné hodnocení dostatečnosti jak psychických (duševních, mentálních, smyslových), tak tělesných schopností pro zvládnutí základní životní potřeby. Žádnou výjimku z tohoto pravidla nelze dovodit ani ve vztahu k základní životní potřebě osobních aktivit, jelikož ani z definice jednotlivých dílčích aktivit této základní životní potřeby v příloze č. 1 k prováděcí vyhlášce nelze dovodit, že by bylo odchýlně od obecných ustanovení zakázáno přihlížet k tělesným (pohybovým) omezením vyvolaným zdravotními postiženími posuzované osoby. Žalovaný se tak musí schopnostmi žalobkyně zabývat komplexně, s ohledem na její psychické, ale taktéž fyzické schopnosti.
32. Pro posuzovanou věc je zcela zásadní, že se žalovaný odchýlil od závěrů prvostupňového rozhodnutí a posudku OSSZ, podle kterých žalobkyně ZŽP osobní aktivity nezvládá. Navíc za situace, kdy úřad práce již v roce 2021 shledal, že žalobkyně základní životní potřebu

osobní aktivity nezvládá. Kvůli předchozím odlišným závěrům bylo jeho povinností podrobně vysvětlit, proč se od předchozích posouzení úřadu práce odchyluje, nebo přesvědčivě vysvětlit, proč žalobkyně danou ZŽP zvládá. Ani jedním z uvedených způsobů se žalovaný s věcí nevypořádal, jeho odůvodnění proto krajský soud nepovažuje za dostatečné. Z uvedených důvodů shledal krajský soud žalobní námitku důvodnou.

33. Krajský soud nepředjímá, zda žalovaný dospěje k závěru, že žalobkyně danou ZŽP zvládá či nikoli. Je ale jeho povinností se v novém rozhodnutí zvládáním jednotlivých aktivit podrobně zabývat a své závěry přezkoumatelně odůvodnit, což žalovaný v napadeném rozhodnutí neučinil.

K základní životní potřebě péče o zdraví

34. Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna 1. dodržovat stanovený léčebný režim, 2. provádět stanovené preventivní, léčebné a léčebně rehabilitační a ošetrovatelské postupy a opatření a používat k tomu potřebné léky nebo pomůcky, 3. rozpoznat zdravotní problém a v případě potřeby vyhledat nebo přivolat pomoc.
35. Ke zvládání ZŽP péče o zdraví PK MPSV uvedla, že žalobkyně tuto potřebu zvládá, jelikož má ruce funkční, je schopna si podle rozpisu nachystat a pozřít léky, na použití krémů na bérce a do meziprstí nohou lze použít kompenzační pomůcky na nátěr (k prodloužení ruky). Tyto závěry doplnil žalovaný v napadeném rozhodnutí, ve kterém vysvětlil, že žalobkyně má dostatečné funkční schopnosti tělesné, smyslové, mentální a duševní ke zvládání této základní potřeby. Dle zdravotnické dokumentace je žalobkyně plně orientovaná všemi směry, spolupracující, komunikativní, chování i paměť má v normě, dle sociálního šetření je schopna si hlídat svůj léčebný režim, léky užije sama (příprava léků do dávkovače se posudkově připouští). Postižení horních končetin se z ničeho nepodává, úchop rukou i motorika jsou zachovány. Je schopna obsluhy mobilního telefonu, podepsat se, není dokumentováno závažné smyslové postižení ani duševní postižení. Není proto důvod, aby nebyla schopna medikaci užít a nachystat si léky do dávkovače. Má dostatečné funkční schopnosti v případě potřeby si přivolat pomoc. Zajištění léků ve smyslu jejich nákupu bylo zohledněno v nezvládání ZŽP péče o domácnost.
36. Žalobkyně s těmito závěry nesouhlasila a v žalobě namítala, že potřebuje pomoc jiné osoby při dodržování stanoveného léčebného režimu a k provádění stanovených preventivních, léčebných, léčebně rehabilitačních a ošetrovatelských postupů a opatření a při použití k tomu potřebných léků a pomůcek. Dochází k ní rehabilitační pracovnice, sama si nedokáže udělat převazy a rehabilitovat.
37. Krajský soud po zohlednění všech okolností případu shledal, že se žalovaný zvládáním ZŽP zabýval dostatečně a řádně vysvětlil, proč má za to, že je žalobkyně schopna tuto ZŽP zvládat samostatně. Vysvětlil, že žalobkyně netrpí žádnou fyzickou či psychickou poruchou, která by jí znemožňovala o své zdraví pečovat. Žalobkyně má zachovány schopnosti k přípravě léků, zajištění pomoci v případě akutního stavu, ošetření bérce a meziprstí je možné za použití pomůcek. K argumentaci žalobkyně je třeba uvést, že rehabilitace a převazy ran nelze považovat bez výjimky za běžnou péči o zdraví. V případě žalobkyně, pokud za ní dochází specialista na rehabilitaci, nelze to považovat za neschopnost péče o zdraví. Taktéž krátkodobý problém s převazy a jejich provádění odborníkem neznamená, že by žalobkyně jinak běžnou péči o své zdraví nezvládala.

38. Krajský soud má v souladu s žalovaným za to, že žalobkyně má schopnosti pečovat o své zdraví sama. Žalobní námitku neshledal krajský soud důvodnou.

Omezení platnosti posudku

39. Žalobkyně v žalobě dále nesouhlasila s tím, že byla platnost posudku omezena do prosince 2025. Žalovaný na straně 4 napadeného rozhodnutí vysvětlil, že k omezení platnosti posudku došlo s ohledem na vývoj zdravotního stavu. Sama žalobkyně v žalobě uvedla, že se její zdravotní stav mění. Krajský soud proto neshledává nic nezákonného na tom, že PK MPSV zhodnotila, že je potřeba provést novou kontrolu zdravotního stavu žalobkyně v prosinci 2025 a objektivně posoudit, zda s odstupem dvou let u ní došlo ke zlepšení či zhoršení schopností zvládat jednotlivé základní životní potřeby. Navíc žalobkyně v žalobě neuvádí, jak uvedené omezení platnosti posudku mohlo zasáhnout do jejích veřejných subjektivních práv. Krajský soud má za to, že vzhledem k vývoji a snaze o objektivizaci zdravotního stavu žalobkyně nelze v omezení platnosti posudku shledat zásah do jejích práv. Žalobní námitka není důvodná.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

40. Soud shledal žalobu důvodnou, neboť závěry napadeného rozhodnutí nejsou dostatečně odůvodněné. Posudek PK MPSV není ve vztahu k posouzení základní životní potřeby osobní aktivity přesvědčivý. Posudek PK MPSV je třeba v dalším řízení doplnit a vytýkané nedostatky odstranit. Soud proto napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení [§ 76 odst. 1 písm. a) i b) ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.].
41. O nákladech řízení krajský soud rozhodl ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanovili tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci měla plný úspěch ve věci žalobkyně, proto má právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyně výši vzniklých nákladů nevyčíslila, resp. ani úhradu nákladů vůči ve věci neúspěšnému žalovanému nepožadovala. Ani ze spisu není zřejmé, že by žalobkyně nějaké náklady se soudním řízením vynaložila (věc je osvobozena od soudního poplatku a žalobkyně nebyla zastoupena). Soud tedy ve vztahu k žalobkyni rozhodl o náhradě nákladů řízení tak, že se žalobkyni náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II.). Žalovaný jako orgán pomoci v hmotné nouzi nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 14. srpna 2024

Mgr. Jana Volková
samosoudkyně

